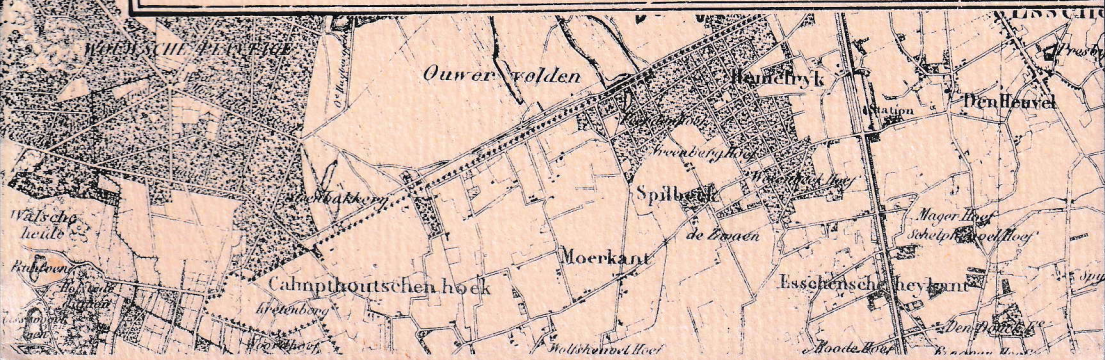

heemkunde kring
DE VIERSCHAER
WOUW

4 - 85

Familie van Tiggelen

Een van oudsher Wouwse familie is de familie Van Tiggelen. In de tweede helft van de zeventiende eeuw duiken de eerste Van Tiggelens in Wouw en naaste omgeving op. Het woord "Van" in de naam "Van Tiggelen" of ook wel "Van Tichelen" duidt echter op een andere plaats dan Wouw voor wat de oorsprong betreft. Blijkens B.W.van Schijndels "Genealogie der Familie van Tichelen, 1200-1940" komt de eerste naamgenoot voor in het bij Rijsbergen gelegen gehucht Tiggelt. Hij heet dan ook simpelweg Wouter van Tichelt en is in 1292 dan wel 1294 aldaar overleden. Hij kan bogen op een gedurende 7 eeuwen rijk vertakte familie. De familie verplaatste zich in zuidelijke richting naar ondermeer Lier en Antwerpen. Enkele leden van de Antwerpse tak, die later uit zal sterven, behoorden er in de latere Middeleeuwen zelfs tot de Kempische adel. De Lierse tak van de Van Tichelt's splitste zich later weer in verschillende andere takken, waarvan de Wuustwezelse uiteindelijk naar Wouw leidt. Tot de laatste afstammelingen behoort onder meer de huidige Wouwse wethouder Petrus Antonius Maria van Tiggelen, die op 22 oktober 1921 in Wouw geboren werd.

Van Tichelt: 1300 - 1700.

Tussen de veertiende en achttiende eeuw beweegt de familie Van Tichelt, zoals ze dan nog heten, zich in het deel van de Nederlanden, dat tegenwoordig België heet. Stamvader Wouter van Tichelt heeft drie zoons, waarvan de oudste, Gielis, later genoemd wordt als kanunnik van de Onze Lieve Vrouwekerk te Antwerpen (1305-1310). De jongste zoon, Gerard, is de grondlegger van de tak, die naar Wouw voert. In 1308 wordt zijn goed te Rijsbergen nog vermeld, maar inmiddels heeft hij zich gevestigd in Grobbendonck. Hij bezit daar 13 bunder grond en moet van aanzienlijke stand zijn. Zijn echtgenote is immers Elisabeth van Santvliet, dochter van de Schout van de gelijknamige plaats. Twee generaties later heeft deze functie zich voortgezet, want kleinzoon Gerard van Tichelt is in 1375 erfelijk schout

Een geslaagd portret van P.A.M. van Tiggelen samen met zijn zus Mien, die enige jaren ouder was dan hij. De foto stamt vermoedelijk uit de dertiger jaren. (Foto: coll. familie Lazeroms).

4
van Santvliet en leenman van de Hertog van Brabant. In deze stammenreeks eindigt de functie overigens een generatie later, als Gerard's oudste en gelijknamige zoon Ridder en Schout van Santvliet wordt.

De jongste zoon, Jan, trekt wat verder weg. Hij woonde met zijn gezin in Broechem, waar hij vóór 1411 overleed. Zijn jongste zoon, ook weer een Jan, bouwt er dat jaar een huis, huwt er molenaarsdochter Margriet Rombouts en wordt op 17 december 1424 ingeschreven als poorter van de stad Lier. Intussen blijft het de familie Van Tichelt goed gaan, zo bezat men een landgoed te "Molle over de Nete" onder Broechem. Aan het eind van de vijftiende eeuw heeft de familie Van Tichelt zich gevestigd in Wuustwezel, waar ene Henric van Tichelt schepen is en een van zijn zoons gemeentesecretaris. De historie vermeldt verder dat zijn kleinzoon Aert in 1543 in Wuustwezel vermoord wordt.

In de tweede helft van de zeventiende eeuw ontmoeten we de eerste Van Tichelts onder Wouw. Een lijn van de Wuustwezelse tak heeft zich verplaatst naar Loenhout en rond 1660 vestigen de eersten van deze lijn onder het Oudland van Steenberg, dat tot de parochie Wouw behoort. Iets later komen meer leden van de familie naar Wouw. Zo vertrekt de oudste zoon van Adriaen van Tichelt, die beschouwd mag worden als de stamvader van de Wouwse tak van de familie, naar de Westelaar. De voorvaderen van de huidige Wouwse wethouder blijven intussen nog tot rond 1700 in Wuustwezel. Zo is bekend dat Jan Adriaense van Tichelt, de broer van de eerste Wouwse immigrant, in die tijd nog steeds daar woonde.

Van Tiggelen vanaf 1700.

Zoals gezegd, in het begin van de achttiende eeuw verplaatst de familie zich echt naar Wouw. Opmerkelijk is, dat zij hier de naam "Van Tiggelen" aan gaan nemen. Peeter Jansse van Tiggelen (de naam zegt het al: de zoon van Jan) die in 1690 in Wuustwezel geboren is, trouwt op 29 april 1714 met Janneke Adriaense Gabriëls uit de Westelaar, waar zij zich ook vestigen. Peeter raakt snel ingeburgerd in

Bid voor de ziel van zaliger
Petrus van Tiggelen

lid van de Aartsbroederschap
van het H. Hart van Jezus
en weldoener der kerk

echtgenoot in het eerste huwelijk van

WILHELMINA MAATJES

in het tweede van

HELENA DE NIJS

in het derde van

**MARIA CORNELIA
SCHOONEN**

geboren te Roosendaal (par. Wouw) den
4den April 1844 en aldaar overleden den
16den Mei 1930, voorzien van de H. H. Sa-
cramenten der Stervenden.

Een erekroon zijn de hooge jaren, die
op de wegen der gerechtigheid gevonden
worden. Spr. XVI. 31.

Hij was een oprecht en vroom man, vreesde
God en week af van het kwaad. Job. I. 1.

Die met een vast vertrouwen op zijn werk
terugziet, opent terstond onzen Heer, als
Hij klopt, wijl hij met vreugde zijn rechter
tegemoet ziet, en zich verblijdt over de glo-
rie, die hem wacht. H. Greg.

Dierbare Echgenoote. Kinderen en Klein-
kinderen, weet niet bedroefd over mijn heyn-
gaan. Zijn wij immers met Christus gestor-
ven, wij gelooven, dat wij ook met Hem
zullen leven. Ik zal u wederzien. Helpt mij
intusschen door uwe gebeden tot God.

Mijn Jezus, barmhartigheid!

Zoet Hart van Maria, wees mijn heil!

P. van Sundert, R. K. koster - Wouw

*Het bidprentje van Petrus van
Tiggelen, de grootvader van
P.A.M. van Tiggelen, waaruit
ondermeer blijkt, dat deze Pe-
trus drie maal gehuwd is ge-
weest. Uit het derde huwelijk
zijn overigens geen kinderen
geboren. P.A.M. van Tiggelen
stamt af van de eerste vrouw.
(coll. familie Lazeroms).*

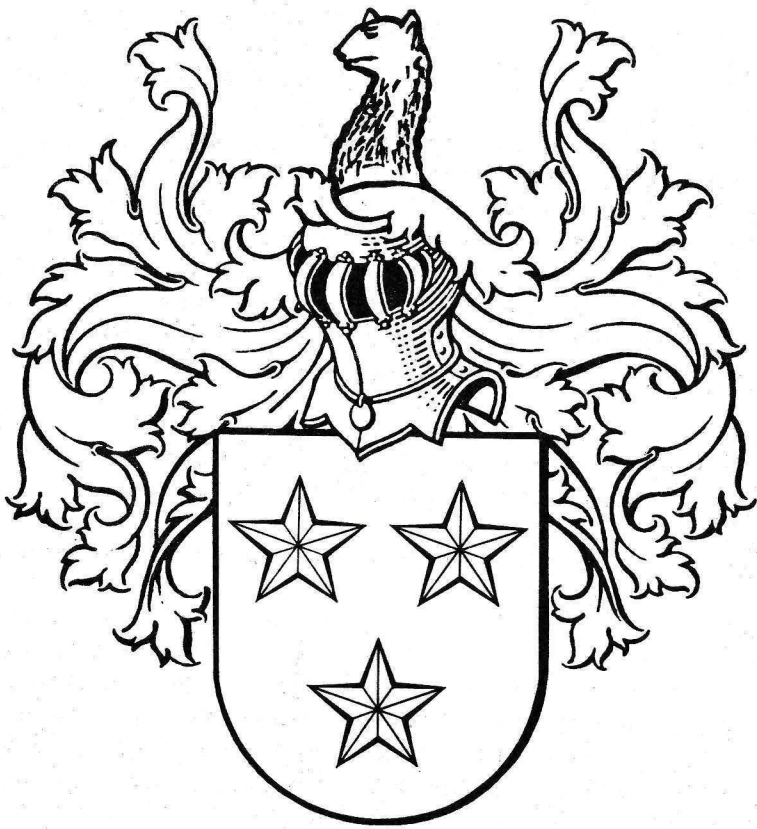
4
de Wouwse gemeenschap, want hij zal de eerste Van Tiggelen zijn, die deel uit maakt van het Wouwse gemeentebestuur. Van 1731 tot en met 1745 is hij raadslid voor Westelaar, waar hij op 3 november 1747 overlijdt.

Hierna begint de geschiedenis van de familie van Tiggelen op de hoeve Moerbeek. De vijfde van de acht kinderen van Peeter van Tiggelen, die op 10 mei 1727 onder de naam Cornelis geboren is, was landbouwer en pachtte van Petrus Beckers de hoeve Moerbeek. Later is de boerderij in zijn eigendom overgegaan, want uit 1788 dateert een kadastrale kaart, die landmeter B.A. Adan op verzoek van Van Tiggelen van de hoeve met 98 gemet grond gemaakt heeft. Tot aan 1842 blijft de hoeve eigendom van de familie. Daarna komt deze door verkoop in handen van Adrianus van Loon.

Een van diens zoons, Joannes (betovergrootvader van P.A.M. van Tiggelen), verhuist vervolgens naar Vroenhout. Zijn huwelijk met Maria Potters blijft kinderloos en na haar overlijden trouwt hij voor de tweede maal. Uit zijn huwelijk met Agatha de Wael worden vervolgens 4 kinderen geboren, waarmee hij na haar overlijden in 1818 achterblijft. Johannes zelf overlijdt 14 jaar later te Roosendaal. Zijn jongste zoon Cornelis (Van Tiggelen's overgrootvader) zorgt er wel voor dat de familielijn op Vroenhout voort blijft bestaan. Zijn echtgenote Joanna van Heijst, met wie hij in 1833 getrouwd is, schenkt hem maar liefst 12 kinderen, waarvan enkele overigens vrij snel overlijden. Op 53 jarige leeftijd overlijdt Cornelis van Tiggelen in 1858 te Roosendaal.

Het achtste kind van het echtpaar is Petrus van Tiggelen, op 5 april 1843 in Vroenhout geboren. Hij trouwt met de Roosendaalse Wilhelmina Maatjens. Drie maanden nadat zij haar vijfde kind ter wereld brengt, overlijdt ze in 1885 op 35 jarige leeftijd. Zijn volgende huwelijk, met Helena de Nijs, is eenzelfde lot beschoren. Uit dit tweede huwelijk komen nog 3 kinderen voort, waarna ze in 1897 op 42 jarige leeftijd overlijdt. Een jaar later trouwt Petrus ten derde male, en wel met Maria Schoonen, die op 18 mei 1861 in Bergen op Zoom geboren is. Uit dit huwelijk worden echter geen kinderen meer geboren.

Zo komen we tenslotte bij de twintigste generatie van deze familie, die zich dan weer in Wouw vestigt. Rumoldus, de

*Het fraaie familiewapen van Van Tiggelen, waarvan
de blazoenering in dit artikel behandeld wordt.
De tekening is van Karel Schrooijen.*

oudste van de acht kinderen, wordt op 20 juni 1881 in Roosendaal geboren. Na zijn huwelijk op 4 mei 1911 met Anna Maria IJzermans, die op 5 augustus 1885 in Steenberg geboren is, vestigen zij zich in Wouw. Uit hun huwelijk worden twee kinderen geboren, Wilhelmina (31 januari 1912) en negen jaar later Petrus Antonius Marie van Tiggelen (22 oktober 1922). Anna Maria van Tiggelen-IJzermans sterft op 11 juli 1949 in Wouw, haar man op 10 januari 1952 in Roosendaal.

Het familiewapen.

De Van Tiggelen's behoren tot die families waarvan men het wapen heeft kunnen achterhalen. Waarschijnlijk is dat te danken aan de adellijke tak van de familie. Op een charter van 23 maart 1355 is de zegel van Gerard van Tichelt, de schout van Santvliet, teruggevonden. Deze zegel vertoonde drie vijfpuntige sterren. Diezelfde sterren zijn teruggevonden bij de Van Tichelt's, die tot de Kempische adel behoorden. In de Falconskerk te Antwerpen bevindt zich een grafzerk van jonker Gerard van Eijk en Beatrix van Tichelt. Deze grafzerk vertoont de beide familiewapens. Het wapen van Van Tichelt vertoont: van azuur drie vijfpuntige sterren met als helmteken een uitkomende wezel.

Wouw, november 1985.

Henk Hellegers.

BRONVERMELDING:

B.W.van Schijndel; Genealogie der familie van Tichelen, 1200 - 1940.

J.B.van Loon; Wouwse families (XXVIII) "Van Tiggelen" in "Brabantse Leeuw" 1.

J.B.van Loon; de hoeve Moerbeek onder Wouw, in "De Ghulden Roos", 1949.

D.T.B.'s van de parochie Wouw.

Bevolkingsregister gemeente Wouw.

Bevolkingsregister gemeente Roosendaal en Nispen.

STAMREEKS P.A.M. VAN TIGGELEN

1. WOUTER VAN TICHELT geb. + 1200
2. GERARD VAN TICHELT geb. + 1230
overl. voor 1310
gehuwd met
ELISABETH VAN SANTVLIET
3. JAN VAN TICHELT (vermeld in 1295)
Leenman van de graaf van Hoogstraten
gehuwd met
MARGRIET VAN LAER ?
4. GERARD VAN TICHELT (verm. in 1375)
overl. 1380
Leenman van de hertog van Brabant
gehuwd met
MARIA VAN HEESBEEN
5. JAN VAN TICHELT (van Santvliet)
geb. + 1340
overl. vóór 1411 Broechem
gehuwd met
ELISABETH VAN HEESBEEN
6. JAN VAN TICHELT geb. + 1380
Poorter van Lier
gehuwd met
MARGRIET ROMBOUTS
7. HENDRICK VAN TICHELT geb. + 1410
gehuwd met
CATHELIJN BOSSCHAERT

Een mooie, nostalgische foto van de moeder van P.A.M. van Tiggelen, Anna Maria Ijzermans, vermoedelijk uit de twintiger jaren. (Foto: coll. familie Lazeroms).

8. HENRIC VAN TICHELT overl. vóór 1507
Leenman van Wuustwezel, schepen van
Wuustwezel (1483-1484)
gehuwd met
AGNES DENYS BIJEN (de BIE)
9. HENRIC VAN TICHELT
Leenman en kerkmeester van Wuustwezel
gehuwd met
BERBELE AERTS VAN PANNENBRUGGE
10. CORSTIAEN VAN TICHELT
gehuwd met (2e vrouw)
MATHEA THIJSSE JAN PRIESTERDONCK
11. AERT VAN TICHELT
gehuwd met
CATHALIJN WILLEMS
12. PEETER VAN TICHELT
gehuwd te Wuustwezel met
CORNELIA MICHIELS
13. ADRIAEN VAN TICHELT overl. in 1672
stamvader van de Wouwse tak
gehuwd met
MARIA VAN YPEREN
14. JAN VAN TIGGELEN/ VAN TICHELT
gehuwd te Wuustwezel met
CATHARINA VAN CAAM
15. PEETER JANSSE VAN TIGGELEN
* Wuustwezel 8 april 1680
+ Wouw (Westelaar) 3 november 1747
gehuwd met

JANNEKE ADRIAENSE GABRIELS

16. CORNELIS VAN TIGGELEN, landbouwer

* Wouw 10 mei 1727

+ Wouw 15 januari 1803 (Moerbeek)

x Wouw 8 juni 1749

GERTRUDIS DE WAEL

+ Wouw 18 december 1810 (85 jaar oud)

17. JOANNES VAN TIGGELEN, landbouwer

* Wouw (Moerbeek) 19 maart 1762

+ Roosendaal 6 maart 1832

x (2e) Wouw 3 juli 1795

AGATHA DE WAEL

+ Roosendaal 5 mei 1818

18. CORNELIUS VAN TIGGELEN, landbouwer

* Vroenhout 9 september 1805 (Kerk. Wouw)

+ Roosendaal 14 juni 1858

x Roosendaal 5 mei 1833

JOANNA VAN HEIJST (d.v. Cornelius van H.
en Joanna Loos)

19. PETRUS VAN TIGGELEN, landbouwer

* Roosendaal (Vroenhout) 5 april 1843

+ Roosendaal 16 mei 1930

x (1e) Roosendaal

WILHELMINA MAATJENS (d.v. Rumoldus Maatjens
en Maria Cornelia Engelen)

* Roosendaal 4 augustus 1849

20. RUMOLDUS VAN TIGGELEN, veehouder

* Roosendaal 20 juni 1888

+ Roosendaal 10 januari 1952

x Wouw 4 mei 1911

ANNA MARIA IJZERMANS * Steenberg 5-8-1885

+ Wouw 11-7-1949

De ouders van P.A.M. van Tiggelen hadden kort na hun huwelijk het café de Zwarte Bles in de Nieuwstraat. Tussen hen in staat een werkster en om hun heen enige ingekwartierde soldaten. Het was mobilisatietijd (ca. 1914). Foto: coll. P.A.M. van Tiggelen.

[vervolg stamreeks P.A.M. van Tiggelen]

21. PETRUS ANTONIUS MARIE VAN TIGGELEN

wethouder der gemeente Wouw
boekhouder

* Wouw 22 oktober 1922

x Wouw 15 juni 1948

MARIA CORNELIA PIJS (d.v. Adrianus Johannes Cornelis Pijs en Aloijsia Catharina Rijk)

* Wouw 30 mei 1923

uit hun huwelijk werden 2 zoons geboren:

a) Rumoldus Cornelis Petrus * Wouw 17-6-1949

b) Adrianus Cornelis Rumoldus Aloysia

* Wouw 17 december 1951

-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-

Op deze familiefoto, gemaakt ter gelegenheid van de bruiloft van P. van Aalst en J. van Tiggelen, staan onder meer de grootvader en grootmoeder van P.A.M. van Tiggelen, resp. Petrus van Tiggelen en diens derde vrouw Nelie Schoonen (dus eigenlijk niet de echte grootmoeder). Zij staan aangeduid met kruisjes. (Foto: coll. familie Lazeroms).

WAAR WONEN DE VAN TIGGELENS?

De verspreiding van de familie van Tiggelen binnen deze provincie is te vinden in het Nederlands Repertorium van Familienamen (deel XI, Noord-Brabant). Hieruit blijkt dat er in 1947 in 19 verschillende gemeentes afstammelingen van dit oude geslacht woonden.

Ik geef hieronder eerst het overzicht; het getal tussen haakjes, geeft het aantal personen aan, met de naam van Tiggelen:

Eindhoven	(9)
Bergen op Zoom	(18)
Boxtel	(1)
Breda	(22)
Chaam	(1)
Drunen	(1)
Etten-Leur	(1)
Grave	(1)
Halsteren	(9)
Oisterwijk	(1)
Oudenbosch	(1)
Roosendaal	(47)
Rucphen	(8)
Sprang-Capelle	(14)
Steenbergen	(30)
Terheijden	(1)
Tilburg	(12)
Wouw	(48)
Zevenbergen	(1)

Er waren destijds dus 226 naamdragers. Merkwaardig is, dat er niet één meer in Rijsbergen of Zundert woont. Als we de aantallen van de gemeentes in West-brabant bij elkaar tellen, komen we op 186 naamdragers. Dit is maar liefst 81 % van alle naamdragers. Het leidt dan ook geen twijfel, dat we van Tiggelen een echte Westbrabantse familie moeten noemen. Opmerkelijk is voorts, dat ruim 25 % van de naamdragers in de Westbrabantse gemeentes in Wouw woonde.

Deze uitgave werd mede mogelijk
door financiële steun van de
Rabobank „Wouw - Kruisland”

